

Sp.

346. Tillaga til þingsályktunar

[200. mál]

um staðfestingu samkomulags um loðnuveiðar Norðmanna.

(Lögð fyrir Alþingi á 108. löggjafarþingi 1985.)

Alþingi ályktar að heimila ríkisstjórninni að staðfesta fyrir Íslands hönd samkomulag milli Íslands og Noregs um loðnuveiðar norskra veiðiskipa innan íslenskrar lögsögu á árinu 1986. Samkomulagið er prentað hér sem fylgiskjal.

Athugasemdir við þingsályktunartillögu þessa.

Hinn 28. maí 1980 var, sem kunnugt er, gert samkomulag milli Íslands og Noregs um fiskveiði- og landgrunns-mál. Fjalla 1. til 8. gr. samkomulagsins um loðnuveiðar, m.a. á Jan Mayen svæðinu. Samkvæmt 5. gr. samkomulagsins er hlutdeild Noregs í heildarafla loðnu 15%. Í 2. mgr. 4. gr. samkomulagsins segir svo:

„Ef í ljós kemur að leyfilegum hámarksafla loðnu á veiðitímabilinu hefur verið breytt með tilliti til þess veiðimagns, sem hlutdeild Noregs í aflanum var byggð á, skal sú hlutdeild breytast til samræmis við það á sama eða næsta veiðitímabili.“

Á grundvelli þessa ákvæðis hefur nokkrum sinnum á undanförunum árum komið til leiðréttingar á aflaheimild Norðmanna. Fulltrúar útgerðar og vinnsluaðila hér á landi hafa bent á að æskilegt væri að leiðrétta aflamagn Norðmanna á sömu vertíð, þar sem valdið getur erfiðleikum ef Norðmenn eiga á veiðitímabili, sem leyfilegur heildarafli er með minna móti, mikið jöfnunarmagn óveitt. Til þessa þurfa norsk skip að fá veiðiheimildir innan íslenskrar lögsögu, þar eð loðnan er að jafnaði innan íslenskrar lögsögu á síðari hluta veiðitímabils þegar tillögur um breytingar á heildaraflamagni berast frá fiskifræðingum.

Í byrjun vertíðar 1985—1986 var heildaraflamagn ákveðið 700 000 lestir, sem skiptist þannig vegna leiðréttingar að 192 000 lestir komu í hlut Noregs en 508 000 lestir í hlut Íslands. Í byrjun nóvember bárust tillögur frá fiskifræðingum um aukningu heildaraflamagnsins um 500 000 lestir. Samkvæmt fyrrnefndum ákvæðum samkomulagsins er hlutur Norðmanna í aukningunni 75 000 lestir. Ef ekki getur orðið úr veiðum Norðmanna á yfirstandandi vertíð kæmi það magn í hlut Noregs á vertíð 1986—1987 auk þess 15% hluta sem þeir fá samkvæmt almennum ákvæðum samkomulagsins.

Af hálfu sjávarútvegsráðuneytisins var haft samband við norsk stjórnvöld um hugsanlegan áhuga norskra útvegsmanna á því að stunda loðnuveiðar á vetrarvertíð. Norðmenn óskuðu eftir viðræðum sem fram fóru í Reykjavík 12. desember 1985. Árangur af þeim viðræðum er það samkomulag sem hér fylgir. Með vísun til niðurlagsákvæðis samkomulagsins leggur utanríkismálanefnd til að Alþingi heimili staðfestingu þess.

Fylgiskjal.

a. Orðsending sendifulltrúa Noregs til utanríkisráðherra.

Reykjavík, 18. desember 1985.

Herr utenriksminister.

Jeg har den ære å vise til drøftelsene mellom representanter for våre to regjeringer i Reykjavík 12. desember 1985 om en eventuell norsk interesse for å fiske lodde innenfor Íslands fiskerigrense i januar/februar 1986. Drøftelsene fant sted på grunnlag av overens-

komsten av 28. mai 1980 om fiskeri- og kontinentalsokkelspørsmål, især med henblikk på den endring av Norges loddekvote for sesongen 1985—1986 som, ifølge artikkel 4 i overenskomsten, skal gjøres som følge av økningen av den totalt tillate fangst. Jeg kan hermed bekrefte at følgende enighet ble oppnådd:

1. Norske fiskefartøyer gis tillatelse til å fiske inntil 75 000 tonn lodde innenfor Islands 200 n. mils fiskerigrense i tiden 1. januar til 15. februar 1986.
2. Slik tillatelse gis til fartøyer som det islandske fiskeridepartement godkjenner.
3. Det islandske fiskeridepartement skal fastsette regler om de norske fiskefartøyers meldeplikt innenfor Islands sone, herunder om daglig melding om fartøyenes posisjon og fangster.

Dersom Deres regjering er enig i ovenstående, har jeg den ære å foreslå at dette brev og Deres svarbrev skal utgjøre en avtale mellom våre to regjeringer, som trer midlertidig i kraft ved datoen for Deres svarbrev og trer endelig i kraft når de to regjeringer har meddelt hverandre at deres konstitusjonelle krav er oppfylt.

Motta, herr Utenriksminister, forsikringen om min mest utmerkede høyaktelse.

Eystein H. Isaksen
chargé d'Affaires a.i.

Hans Eksellense
Utenriksminister Geir Hallgrímsson
Reykjavík.

b. Svarorðsending utanríkisráðherra.

Reykjavík, 19. desember 1985.

Herra sendifulltrúi.

Ég leyfi mér að staðfesta móttöku orðsendingar yðar, dags. 18. desember 1985, sem hljóðar svo:

„Ég leyfi mér að vísa til viðræðna, sem fram fóru í Reykjavík 12. desember 1985 milli fulltrúa ríkisstjórna okkar, um hugsanlegan áhuga Norðmanna á því að veiða loðnu innan fiskveiðimarkna Íslands í janúar—febrúar 1986. Viðræðurnar fóru fram á grundvelli samkomulags frá 28. maí 1980 um fiskveiði- og landgrunnsmál, einkum með tilliti til þeirra breytinga sem skv. 4. gr. samkomulagsins þarf að gera á hlutdeild Noregs í loðnuafli 1985—1986 vegna aukningar á leyfilegu aflamagni. Ég get nú staðfest eftirfarandi samkomulag sem náðist milli fulltrúanna:

1. Norskum veiðiskipum verður heimilað að veiða allt að 75 000 lestir loðnu innan 200 sjómílna fiskveiðimarkna Íslands á tímabilinu 1. janúar til 15. febrúar 1986.

2. Heimild þessi er bundin við skip sem íslenska sjávarútvegsráðuneytið samþykkir.

3. Íslenska sjávarútvegsráðuneytið mun sitja reglur um tilkynningarskyldu norskra veiðiskipa innan íslenskrar lögsögu, þ. á m. um daglega staðsetningu skipa og afla þeirra.

Ef ríkisstjórn Íslands lýsir sig samþykka framangreindu legg ég til að orðsending þessi og svar yðar þar um myndi samning milli ríkisstjórna landanna sem taki gildi til bráðabirgða þann dag er svarbréf yðar er dagsett og endanlega þegar ríkisstjórnirnar báðar hafa tilkynnt að stjórnskipunarákvæðum þeirra hafi verið fullnægt.

Ég votta yður, herra ráðherra, sérstaka virðingu mína.“

Ég leyfi mér að staðfesta að ríkisstjórn Íslands er sammála ofangreindu og fellst á að orðsending yðar og svar þetta skoðist sem samningur milli ríkisstjórnanna er tekur gildi til bráðabirgða í dag og endanlega þegar ríkisstjórnirnar báðar hafa tilkynnt að stjórnskipunar-
ákvæðum þeirra hafi verið fullnægt.

Ég votta yður, herra sendifulltrúi, sérstaka virðingu mína.

Geir Hallgrímsson.

Hr. sendifulltrúi
Eystein H. Isaksen
Norska sendiráðinu
Reykjavík.